

“Wij kiezen voor elkaar”

Voorzitter; Afgelopen zaterdag mocht ik met 1500 anderen het indrukwekkende theaterspektakel *'Het Pauperparadijs'* bezoeken. Het verhaal, van begin 19de eeuw, over de maatschappij van weldadigheid hier niet ver vandaan maakte diepe indruk. De armen uit de grote steden moesten in de Drentse Veenkoloniën heropgevoed worden tot dienstbare werklui die de grond konden ontginnen. Het project om met tucht en discipline alle armoede uit Nederland te roeien kende nobele motieven maar de menswaardigheid van honderdduizend mensen kwam al snel in het geding. De makers van *Het Pauperparadijs* hebben niet alleen een dijk van een reconstructie neergezet maar de boodschap naar het heden is heel duidelijk. De ongehoorden uit het verleden schreeuwen naar het heden om de toekomst te behoeden voor het verslindende rad én roepen op tot moed en menselijkheid. Hoe gaan wij om met mensen die niet de omstandigheden kennen om hun leven op orde te krijgen en te houden. Hoe kijken wij naar voedselbanken, volkskredietbanken, de participatiewet, vluchtelingendetentie, sociale werkplaatsen of onze jeugdzorg? Organiseren wij onze solidariteit eigenlijk heel anders dan toen? Hoeveel vrijheid, waardigheid en georganiseerde solidariteit staan wij toe anno 2018?

Of we in historische tijden leven moeten historici na ons maar beoordelen, maar alles wijst er op dat we op een kruispunt staan in onze geschiedenis. Wij hebben de keus welke afslag we nemen. Gaan we door op het neoliberale pad van meer concurrentie, individualisme en *pakken wat je pakken kan* of kiezen we voor de route naar meer samenwerking, solidariteit en *er is genoeg voor iedereen*. Wij denken dat de Pekelder samenleving snakt naar dat laatste. Pekelders hebben gezien en meegemaakt dat ieder voor zich ons nergens bracht en dat samen sterk een alternatief is.

De geschiedenis herhaalt zich nooit maar rijmt altijd een keer. Socialisten willen de wereld niet alleen verklaren maar vooral ook veranderen. Precies 200 jaar geleden werd Marx geboren, precies 100 jaar geleden riep Troelstra de revolutie uit, precies 50 jaar geleden vonden de Parijse studentenrevoluties plaats, en tegelijkertijd de strokartonstakingen in Pekela, en precies 10 jaar geleden monde het doorgeschoten neoliberalisme uit in een diepe wereldwijde crisis waar we tot vandaag de klappen voor opvangen. 2018 is daarom het jaar van kiezen. Niet alleen bij de stembus, maar ook in onze wijken, op ons werk en voor onze wereld. Gaan we rechtsaf of linksaf?

Pekela was wat dat betreft duidelijk op 21 maart. Pekelders kozen een flink blok van socialistische en sociale partijen in deze raad en maakten de SP de grootste van allemaal. Dat stemt tot grote dankbaarheid maar tot een nog groter plichtsbesef.

Want een overwinning in de stembus betekent helemaal niets als we niet samen aan de slag blijven om Pekela mooier achter te laten dan dat we haar aantreffen. Schatplichtig aan het verleden en met een stevige dosis optimisme voor de toekomst. In voor en tegenspoed. Onze boodschap vandaag is dan ook: 'Wees realistisch: eis het onmogelijke'

Pekela lijkt opgebouwd op dat credo. Op hard werk werken én hard dromen. Op handen uit de mouwen en knokken voor elkaar. Met lef, koppigheid en creativiteit. Wie hield het voor mogelijk dat de mannen van de strokarton en de vrouwen van de sigarenfabriek betere loon en omstandigheden afdwongen? Wie hield het voor mogelijk dat een bandje uit Pekela uitgroeide tot Neerlands bekendste beatpopband? Wie hield het voor mogelijk dat een voetballer uit Pekela de schrik werd van menig Premier League spits? Wie hield het voor mogelijk dat twee buurten een machtige corporatie dwongen de sloop van hun huisjes te stoppen? In Pekela hebben we geleerd het lot te tarten en vooruitgang af te dwingen. Als individuen maar vooral als collectief.

De cijfers van onze gemeente zijn bijna even rood als de politieke kleur van deze raad. Dat laatste is geweldig, dat eerste zorgwekkend. Maar we hebben eerder met dit bijltje gehakt. Fietsen met zijwieltjes is er niet meer bij. De wind staat pal op de neus, we hebben weinig lucht in de banden en van trapondersteuning is geen sprake. Politieke luchtkastelen bouwen is zinloos, geldsmijterij en op voorhand gebroken beloften kunnen we beter nalaten. Daarom moeten we zuiniger zijn dan ooit en durven te kiezen. Zuinig zijn betekent niet opeens stuiten op een factuur van ruim twee ton voor twee rotondes of een slordige ton uitgeven aan herinrichting van het gebied tussen de Hugo de Grootstraat en de Groenling dat er al prachtig bij ligt. Voor het eerste de vraag: hoe kan dat nu? Voor de tweede: waarvoor is dit nodig?

Het is aanlokkelijk om bij deze beschouwingen een reeks aan plannen en standpunten af te vuren. Dat zullen wij vandaag laten. Ons verkiezingsprogramma met 25 concrete voorstellen, waarvan een aanzienlijk deel terug komt in het coalitieakkoord, zal ons leidraad zijn. We zullen punten zelf agenderen en daar steun voor zoeken in de samenleving en in deze volksvertegenwoordiging. Dat doen we, zoals u van ons gewend bent, met analyses, alternatieven én activisme. We zullen het college scherp volgen in haar werk voor Pekela.

Daarover nu al een nabrander: hoe kunnen deze stukken weer vol staan met klanten, klantcontacten, klantkanalen en klantsturing terwijl de gemeenteraad u al een aantal keren heeft gesommeerd over mensen en Pekelders te spreken. Er moest zelfs een breed aangenomen motie aan te pas komen. Waarom bent u in gebreke gebleven?

De grootste uitdaging voor ons is om het vertrouwen van mensen te (her)winnen. Vertrouwen in hun buurt en in elkaar. Onze partij sprak het afgelopen jaar met een kleine 1000 Pekelders over hun werk, wijk en wereld. We vroegen ze waar ze trots op waren en wat er beter moest. Daaruit bleek dat de Pekelder nuchterheid, koppigheid en noeste arbeid nog steeds alom aanwezig is. Mensen snakken naar noaberschap en hechte gemeenschappen. Ze willen dat de politiek daarbij een bondgenoot is en niet een sta-in-de-weg. Teveel Pekelders hebben het vertrouwen in instituties verloren. Ze hebben het gevoel dat de overheid, corporaties, verzekeraars, banken en allerlei publieke instellingen met hippe namen vooral voor zichzelf bezig zijn en niet voor hen. Ze zien de macht van de markt hun leven bepalen en hebben het gevoel onderweg de grip kwijt te zijn geraakt.

Vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Vertrouwen is het grootste wat je iemand kunt geven en het ergste om van iemand af te nemen. De gemeente Pekela dient het bondgenootschap met gewone Pekelders opnieuw aan te gaan waar dat vertrouwen in het geding is geweest. Dat is nodig. Bijvoorbeeld bij de omwonenden van het voormalig *Berend Botje* terrein. Zij trokken met enige regelmaat aan de bel bij de gemeente en gemeenteraad over overlast door een mislukt bouwproject. Raadsleden stelden vragen, de gemeente deed allerlei toezeggingen en het college beloofde dat het allemaal goed zou komen. Het kwam niet goed en de beloftes werden gebroken. De mensen hebben een lelijke puist in hun achtertuin en een flinke deuk in hun vertrouwen. Hoewel deze mensen voor ons symbool staan voor veel Pekelders met soortgelijke verhalen vraag ik u ook concreet wat het college gaat doen om deze problemen op te (laten) lossen?

We kunnen met elkaar de conclusie trekken dat Pekelders de crisis niet veroorzaakt hebben maar wel voor de gevolgen opdraaien. Terwijl het kabinet miljarden cadeau doet aan grote bedrijven worden de sociale werkplaatsen, de jeugdzorg en een fatsoenlijk minimumloon geslachtofferd. De grote opgaven die ons te doen staan zijn veroorzaakt door Haagse keuzes maar moeten worden opgevangen in de Pekelder begroting. Ons pleidooi is om daarbij nooit de rode blos op de wangen te vergeten en het sociale gezicht te blijven tonen. Waar het kabinet via de zogenoemde ATAD-maatregel een miljard extra belasting wil heffen op verhuurders, en dus ook indirect op Pekelder huurders, verwachten wij dat dit gemeentebestuur in verweer komt. Aangehecht bij deze beschouwingen stellen we aantal schriftelijke vragen daarover.

Dat geldt ook het nieuwe abonnementstarief van de WMO dat vanaf 2019 wordt ingevoerd. Daarbij wordt een maximumgrens gesteld aan de eigen bijdrage ongeacht inkomen of gebruik. Ook wordt de eigen bijdrage uit vermogen gehalveerd. In veel gemeenten zijn al grote zorgen over de uitvoerbaarheid van de maatregel. De kans is aanzienlijk dat meer mensen een beroep gaan doen op de zorg en het risico op concurrentie tussen doelgroepen is groot. Wij horen graag hoe Pekela er voor staat wat betreft deze maatregel, worden er grote tekorten verwacht?

Tot slot willen wij onze trots uitspreken op een eensgezinde volksvertegenwoordiging en samenleving waar het gaat om de steun voor het Refaja ziekenhuis en tegen de sloopplannen van de ziekenhuisdirectie. Pekela heeft aangetoond voorop te gaan in de strijd met duidelijke alternatieven voor samenwerking boven marktwerking. Wij willen onze volle steun uitspreken voor de plannen voor behoud van het Refaja. Wij willen alle harde werkers in de ziekenhuizen, en alle andere plekken waar mensen voor anderen zorgen, bedanken voor hun geweldige inzet. Zijn zij de echte helden van onze samenleving.

Wij sluiten af met de woorden uit een lied uit Het Pauperparadijs:

*‘Wij leven in een wereld van verschil
Wij hebben het niet voor het kiezen
Buig je hoofd, bedeesd en bedaar
Tenminste dat wordt ons gezegd
Maar wij kiezen voor elkaar’*

Met strijdbare groet,

Fractie **SP** Pekela

Ellen van Klaveren

Kor Kruisman

Marga Wubbema

Pim Siegers

Geacht college,

De regering legt de woningcorporaties extra belastingen op van een miljard euro. Zo worden corporaties zwaar geraakt door de ATAD-richtlijnen (de Anti Tax Avoidance Directive, bedoeld om belastingontduiking van bedrijven tegen te gaan). Op deze manier wordt veel geld onttrokken aan het vermogen van de corporaties. Dat gaat ten koste van broodnodige investeringen in goede betaalbare woningen. De ATAD-maatregel komt bovenop de verhoging van de jaarlijkse verhuurderheffing en de extra vennootschapsbelasting. De SP-fractie maakt zich zorgen of onze corporaties op deze manier kunnen voldoen aan hun maatschappelijke opdracht: het bouwen van voldoende betaalbare huurwoningen, het zorgen voor betaalbare huren en het opknappen van woningen in onze gemeente.

De SP-fractie heeft daarom de volgende vragen:

1. In hoeverre worden de huishoudens in Pekela geraakt door deze ATAD-maatregel?
 - Hoeveel huurwoningen kunnen er niet worden gebouwd,
 - hoeveel huizen kunnen niet worden gerenoveerd tot energiezuinige woningen
 - en hoeveel huurders krijgen geen huurverlaging (of minder huurverhoging) als gevolg hiervan?
2. Wat zijn de lokale gevolgen van de (stijgende) verhuurderheffing en de (stijgende) vennootschapsbelasting, die de corporaties moeten betalen? Wat betekent het voor de investeringen in Pekela?
3. Hoe beoordeelt u het dat deze regering corporaties niet vrijstelt van de ATAD-lastenverzwaring, geld wat niet kan worden gebruikt voor investeringen in onze volkshuisvesting?
5. Kunt u aangeven in hoeverre het uitvoeren van de lokale prestatieafspraken door deze extra belastingen worden vertraagd, niet worden gehaald of zelfs onmogelijk worden gemaakt?
6. Bent u bereid – via de VNG – er bij de regering op aan te dringen dat de extra belastingen van de woningcorporaties worden teruggedraaid? Zo ja, hoe gaat u dat doen? Wilt u daarbij samenwerken met corporaties en huurders? En bent u bereid om – als de belastingen (deels) worden teruggedraaid – er bij de corporaties op aan te dringen extra te investeren in de volkshuisvesting? Kunt u uw antwoord toelichten?

Met hartelijke groet,

SP fractie